

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal v neveřejném zasedání konaném dne 30. března 2022 **stížnost odsouzené Marie K.**, narozené xxx, proti usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 16. 12. 2021, č. j. 27 T 75/2001-1906 a rozhodl

takto:

Podle § 148 odstavec 1 písmeno c) trestního řádu se stížnost odsouzené Marie K. zamítá.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením ze dne 16. 12. 2021, č. j. 27 T 75/2001- 1906 rozhodl okresní soud tak, že návrh odsouzené na vydání rozhodnutí o promlčení výkonu trestu, uloženého rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 24. 1. 2005, č. j. 27 T 75/2001-1497 se zamítá.

Proti tomuto usnesení si odsouzená podala stížnost prostřednictvím své obhájkyně, v rámci které uvedla, že se okresní soud nevypořádal s jejími argumenty ohledně neúčelnosti výkonu trestu. Stěžovatelce bude xxx let a od právní moci rozsudku uplynulo již 16 let. Výkon trestu nepostrádá smysl nejen pro odsouzenou, ale i pro společnost.

Krajskému soudu v Ostravě byla z podnětu podané stížnosti věc předložena ve smyslu § 146 odst. 2 písm. d) trestního řádu. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že opravný prostředek byl podán ve lhůtě stanovené dle § 143 odst. 1 trestního řádu. Z podnětu podané stížnosti krajský soud přezkoumal podle § 147 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho vydání předcházející a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že stížnost odsouzené není důvodná.

Krajský soud podotýká, že se jedná již o druhé rozhodnutí okresního soudu, kdy tento rozhodl dne 12. 7. 2021 pod č. j. 27 T 75/2001-1846 shodným způsobem. Krajský soud však usnesením ze dne 7. 9. 2021, č. j. 5 To 322/2021-1859 rozhodl dle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu tak, že ke stížnosti odsouzené Marie K. napadnuté usnesení zrušil a okresnímu soudu uložil, aby ve věci učinil rozhodnutí nové. Důvodem byla nepřezkoumatelnost rozhodnutí okresního soudu, který se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda, ev. po jakou dobu došlo ke stavění promlčecí doby či jejímu přerušení a rovněž i s námitkami, které uplatnila v řízení odsouzená.

Krajský soud akcentuje, že okresní soud se v rámci nového rozhodnutí s otázkou promlčení výkonu trestu uloženého rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 24. 1. 2005, č. j. 27 T 75/2001-1497 vypořádal zcela vyčerpávajícím způsobem, kdy na jeho argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje, případně dodává následující.

Vzhledem k tomu, že odsouzená zaměřila svoji stížnost toliko do otázky účelnosti trestu, krajský soud toliko velmi stručně rekapituluje, že v dané věci dle ustanovení § 94 odstavec 1 písmeno d) trestního zákoníku činí promlčecí doba 5 let. Podle ustanovení § 94 odstavec 3 trestního zákoníku se do promlčecí doby nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzená zdržovala v cizině. Podle ustanovení § 94 odstavec 4 písmeno a) trestního zákoníku se promlčecí doba přerušuje, učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde.

Podle § 94 odstavec 5 trestního zákoníku přerušením promlčecí doby počíná běžet nová promlčecí doba.

Odsouzená Marie K. byla v rámci přípravného řízení osobně vyslechnuta do protokolu dne 22. 4. 1998, dne 14. 5. 1998, dále 12. 1. 1999 (č. l. 544 a násl.), převzala usnesení o zahájení trestního stíhání (tehdy sdělení obvinění) osobně do vlastních rukou (č. l. 494 a násl. spisu, svazek II.) Odsouzená si tak byla dobře vědoma, že je vůči ní na území České republiky vedeno trestní stíhání. Následně bylo vůči odsouzené vedeno řízení proti uprchlé, a to usnesením ze dne 18. 11. 2002, neboť opakovaně nebyl realizován příkaz k zatčení a bylo zjištěno, že odsouzená měla opustit území ČR, odjet do Německa. Dne 24. 1. 2005 byl vyhlášen odsuzující rozsudek, č. j. 27 T 45/2001-1497, jenž nabyl právní moci dne 22. 4. 2005.

Ve věci se v souladu s ustanovením § 94 odst. 3 trestního zákoníku, nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzená zdržovala v cizině. Tato skutečnost ve věci odsouzené nastala, neboť teprve na základě realizovaného evropského zatýkacího rozkazu ze dne 21. 4. 2010 byla odsouzená dodána do výkonu trestu v České republice. Okresní soud správně uvedl, že je přitom nerozhodné, z jakého důvodu odsouzená v zahraničí pobývala. Okresní soud rozhodující ve věci samé navíc činil řadu úkonů směřujících k nařízení výkonu trestu ve smyslu ustanovení § 94 odst. 4 písm. a) trestního zákoníku, které okresní soud specifikoval pod bodem 10 a 11 napadeného usnesení, kdy tak byla promlčecí doba opakovaně přerušena a počala ve smyslu ust. § 94 odst. 5 trestního zákoníku běžet znovu. Lze tak shrnout, že trest uložený odsouzené rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 24. 1. 2005, pod č. j. 27 T 75/2001-1497 není promlčen.

Pokud se jedná o otázku účelnosti trestu, pak trestní zákoník č. 40/2009 Sb., neupravuje účel trestu, respektive není v něm výslovně vyjádřen, jak tomu bylo do 1. 1. 2010 ve znění trestního zákona č. 140/1961 Sb., kdy byl účel trestu definován v § 23. Autoři kodifikovaného trestního zákoníku (provedeného z. č. 40/2009 Sb.) dospěli k závěru, že vymezení účelu trestních sankcí bude ponecháno trestní nauce a v zákoně je nahrazeno promítnutím obecných zásad trestání do jednotlivých ustanovení o trestních sankcích. Tyto zásady jsou formulované jak obecně pro všechny trestní sankce (§ 37 a § 38), tak i speciálně pro tresty (§ 39 až 45) a pro ochranná opatření (§ 96 a 97). Účel trestu pak vyplývá nejen z těchto obecných zásad, ale i z celkového pojetí trestního zákoníku a zejména pak z jednotlivých ustanovení upravujících ukládání trestních sankcí. Lze shrnout, že účelem trestu není odplata, ale ochrana společnosti před pachateli trestného činu. Trest nesmí být prostředkem k řešení jiných společenských problémů nebo nástrojem společenských přeměn. Prostředkem k dosažení účelu trestu je zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti, vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život a tímto působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

Účel trestu v daném případě naplněn rozhodně nebyl. Odsouzená se sice nedopustila další trestné činnosti, nicméně výchovný aspekt trestu, jakožto nedílná složka trestu, byl zcela potlačen, kdy s touto problematikou se okresní soud pod bodem 13 přesvědčivě vypořádal. Správně uvedl, že odsouzená se možnému výkonu trestu cíleně stranila. Během značné doby mezi pravomocným rozsudkem v roce 2005 a následným dodáním odsouzené do výkonu trestu v roce 2021 nepodnikla jakékoliv kroky ve vztahu k poškozeným. I přes vyšší věk odsouzené se tak nelze ztotožnit s názorem, že trest odnětí svobody by z hlediska výchovného byl zcela neefektivní. Krajský soud ve shodě se soudem okresním nikterak nezpochybňuje, že v současnosti je situace odsouzené tíživá, a to jak v rovině rodinné (kde odsouzená poukazuje na fakt, že má autistického syna s III. stupněm invalidity), tak v rovině zdravotní (opakovaná hospitalizace pro infarkt myokardu), **nicméně žádná z těchto skutečností není pro otázku běhu promlčecí lhůty výkonu trestu relevantní.** Okresní soud přílehavě uvedl, že pro tíživé osobní situace odsouzených je právní řád České republiky vybaven jinými (a to řádnými i mimořádnými) instituty, které umožňují negativní dopady trestního řízení, které zde představuje výkon trestu odnětí svobody, mírnit, či dokonce odstranit.

S ohledem na tyto skutečnosti krajský soud stížnost odsouzené jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 30. března 2022

JUDr. Čestmír Duda v. r.
předseda senátu

Vypracovala:
JUDr. Pavla Růžičková v. r.